

9

Sorszám: V/1.

Tárgy: Bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepció 2019-2023.
Előterjesztő: Siklósi István polgármester
Készítette: Gulyásné dr. Sáli Henrietta aljegyző
Véleményező Bizottság: Humánügyi Bizottság
Ügyrendi, Jogi, Esélyegyenlőségi és Közbiztonsági Bizottság
Pénzügyi, Gazdasági Bizottság
Tervezett döntés: 1 db határozat
Döntés: Egyszerű többségi, nyílt szavazással

ELŐTERJESZTÉS
Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete
2019. május 27-i ülésére

Tisztelt Képviselő-testület!

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló 2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdés 17. pontja értelmében a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé tartozik a közreműködés a település közbiztonságának biztosításában.

Még a korábbi hatályos szabályozást figyelembe véve, de azonos céllal fogadta el a Képviselő-testület 2010. júniusában a 2010-2014-es időtartamra vonatkozó Bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepciót, mely dokumentum lejártakor nem került megújításra.

Jelen előterjesztéshez mellékelve lett a felülvizsgált és aktualizált koncepció tervezete, mely esetében igazodva a jelenleg hatályos Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiához (2013-2023.), valamint a korábbi négy éves tervezési intervallumhoz, a 2019-2023-mas időtáv került meghatározásra.

Kérem a Tisztelt Képviselő-testületet, hogy az előterjesztés megtárgyalását követően fogadja el az alábbi határozati javaslatot:

Határozati javaslat:

Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete Mezőberény Város Önkormányzatának Bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepcióját a 2019-2023. időtartamra, az előterjesztéshez mellékelt formában elfogadja.

Felelős: Siklósi István polgármester

Határidő: értelem szerint

Mezőberény, 2019. május 13.

Gulyásné dr. Sáli Henrietta
aljegyző

**MEZŐBERÉNY VÁROS
ÖNKORMÁNYZATÁNAK
BŰNMEGELŐZÉSI ÉS KÖZBIZTONSÁGI
KONCEPCIÓJA
2019-2023.**

Elfogadva Mezőberény Város Önkormányzati Képviselő-testülete/2019.(.....)sz.
határozatával.

I.

BEVEZETÉS

Jelen dokumentum **célja** – a korábbi azonos tárgyban elfogadott, a 2010-2014. időszakra vonatkozó koncepcióban megfogalmazott elvek fenntartásával és megnevezett feladatok folytatásával – **Mezőberény Város Önkormányzatának közbiztonsági és bűnmegelőzési filozófiájának megfogalmazása**, majd – konkrét helyzetelemzés alapján – a megvalósítandó azonnali, rövid-, közép- és hosszú távú célok, illetve prioritások kijelölése – a lehetőségeket feltárva –, a végrehajtás módjának meghatározása, a fejlesztés folyamatos biztosításával **az életminőséget javító közbiztonság megteremtése**.

A koncepció jogi alapjai:

Magyarország helyi önkormányzatairól szóló **2011. évi CLXXXIX. törvény 13.§ (1) bekezdés 17. pontja** értelmében a helyi közügyek, valamint a helyben biztosítható közfeladatok körében ellátandó helyi önkormányzati feladatok közé tartozik a közreműködés a település közbiztonságának biztosításában.

A Rendőrségről szóló – többször módosított – **1994. évi XXXIV. törvény III. fejezete** a települési önkormányzat és a rendőrség kapcsolatát határozza meg.

A koncepció módszertani alapjai:

1744/2013. (X.17.) Korm. határozat a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiáról (2013-2023)

1838/2017.(XI.9.) Korm. határozat a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégiával összefüggésben egyes kormányhatározatok módosításáról, valamint a Nemzeti Bűnmegelőzési Stratégia 2018-2019. évekre szóló intézkedési tervéről

II.

ALAPGONDOLATOK

1. Az önkormányzás lényege:

Az önkormányzás lényege, hogy a választópolgárok közvetlenül, illetve választott önkormányzati képviselőik útján kerülnek bevonásra problémáik megoldásába, saját érdekeik érvényesítésébe.

Mezőberény Város Önkormányzata Képviselő-testületének feladata - ezen érdek feltárásán túl – a bűnmegelőzést és a közbiztonságot érintő ügyekkel kapcsolatban:

- a bűn okok feltárása, megállapítása,
- a bűnmegelőzés célrendszerének meghatározása,
- az elsőbbséget élvező célok és a nagy jelentőségű feladatok meghatározása,

- a döntések előkészítése, döntés, majd megrendelés a megfelelő szakmai szervezetek felé,
- a feladatok közös végrehajtására szoros együttműködés az önkormányzat, a szakmai szervezetek, a helyi intézmények, a helyi társadalom tagjai között, és a végrehajtásra való ösztönzés,
- a bűnmegelőzésben együttműködők között folyamatos partnerségi viszony fenntartása.

2. A közbiztonság

A közbiztonság a társadalmi együttélés rendjének – adott időszakban és helyen – jogilag szabályozott olyan tényleges helyzete, amelyben az emberek élete, személye, javai és jogai biztosítottak a jogtalan támadástól.

A közbiztonság olyan infrastrukturális tényező is, amely befolyásolja a beruházási szándékot, az idegenforgalmat, a termékek előállítási költségét, az állampolgárok mindennapjait, hangulatát, a letelepedési kedvet.

A város közbiztonsági állapota a helyi problémák összességéből tevődik össze, ezért kezelése, és a bűncselekmények megelőzése is csak helyi összefogással lehetséges. A bűnözés mérséklése ~~a lakosság és a rendőrség~~ közös feladata, az egyéb igazságügyi szervekkel (bírószék, ügyészség) összhangban. **a rendőrség, az önkormányzat és a lakosság**

A helyi lakosokat, azok értékeit és érdekeit meg kell védeni a bűnözőktől, a közlekedési és együttélési szabályokat súlyosan sértőktől, ezért a közbiztonság fontosságából és az önkormányzat lényegéből fakadóan Mezőberény Város Önkormányzatának rendelkeznie kell bűnmegelőzési és közbiztonsági koncepcióval. Mezőberény Város Önkormányzata gondolkodásának és cselekvésének középpontjába a bűnmegelőzési szemléletet helyezi, hogy azon keresztül elérje a lakosság szubjektív biztonságérzetének optimumát, illetve az objektív biztonság kívánatos fokát, mely **a közbiztonság stabilitásában, a jóléti közbiztonság megvalósulásában realizálódik.**

3. A megelőzés

A bűnözés okai és feltételei között meg kell említeni az ún. „**nagy környezetbe**” (makromillió) tartozó szociális ellátottságot, az egészségügyi és közigazgatási fejlettséget, a műveltségi szintet, az igazságszolgáltatás pontosságát, gyorsaságát, a munkanélküliség mértékét és az általa érintett rétegeket, az általános gazdasági helyzetet, a létminimum szintje alatt és annak közelében élők számát, a lakáshelyzetet és a szociális ellátottsághoz szervesen kapcsolódó további tényezőket.

A személyiség kialakulását is közvetlenül befolyásoló „**kis környezet**” (mikromillió) – a család, az iskola, a munkahely, a baráti kapcsolatok, szórakozási lehetőségek és szokások – is befolyásolja a bűnözés kialakulását és mértékét.

Fontos a megelőzés szempontjából a bűncselekmények felderítése, a büntetőjogi felelősségre vonás és a helyzeti jellegű prevenció, mely feltételek köre, a bűnalkalmak korlátozását, az áldozattá válás elkerülését jelenti. Ekkor a bűncselekmények jellemző előfordulási helyének ellenőrzéséről, környezetének átalakításáról, az elkövetést lehetővé tévő szituációk csökkentéséről, az elfogás kockázatának növeléséről (Pl.: tárgyak megerősítése, lakossági szerveződések, térfigyelő rendszerek kiépítése stb.) van szó.

A megelőző munka állami, önkormányzati és társadalmi feladat:

- minden szervezet a saját feladatkörében meghatározott munkájával és ötletével járulhat hozzá a közbiztonság javításához. Az állam bűnmegelőzési feladatának ellátásához joggal igényli a helyi társadalom segítségét, aktív együttműködését. A feladat végrehajtásához rendelt anyagi források pályázat útján érhetők el.

Mindezekért egyértelműen kinyilvánítják, hogy **Mezőberény Város Önkormányzatának a Békés Város Rendőrkapitánysággal és Mezőberényi Rendőrőrssel együttműködve aktív, és vezető szerepet kell játszania a helyi közösség biztonságát szolgáló tervek elkészítésében.** Kezdeményező szerepe van Mezőberény Város Önkormányzatának a helyi jelzőrendszerek, a legkülönbözőbb együttműködési formák szervezésében, a helyi bűnmegelőzési programok koordinálásában, végrehajtásában, folyamatos értékelésében. Mezőberény Város Önkormányzata ösztönzi és motiválja a helyi közösség szakmai és civil önszerveződéseit.

Mezőberény Város Önkormányzata közigazgatási területén **a bűnözés kihívásaira helyi közügyként megfogalmazott bűnmegelőzési stratégiával és taktikával kíván hatékonyan reagálni.** Mezőberény Város Önkormányzata a helyi közigazgatás irányítója, és mint testület, a helyi politika fóruma **vezérli, motiválja, és koordinálja a helyi bűnmegelőzést.**

III.

ÁLLAPOTFELMÉRÉS, HELYZETELEMZÉS

A célok helyes meghatározásának, majd azok eléréséhez szükséges feladatok kijelölésének alapja a jelenlegi állapot pontos felmérése, az okok és körülmények elemzése.

A település közbiztonsági helyzetének fő elemei:

közigazgatási
földrajzi
gazdasági
szociális
bűnügyi
rezsim elemek, melyek folyamatosan változnak.

1. Mezőberény város szociometriai leírása, település-szerkezetének sajátosságai:

Mezőberény 10.000 feletti lakosságszámú település. Közigazgatási területe 11852 ha, ebből a belterület 671 ha, a külterület 10919 ha, a zártkert 262 ha kiterjedésű, családi házas beépítésű. Az ingatlanok száma 4514. Fekvése szerint a Békési járáshoz tartozó település. A 47-es számú főútvonal és a 46-os számú főútvonal találkozásánál helyezkedik el. Könnyen megközelíthető személygépkocsival, tömegközlekedési eszközzel, Békéscsaba és Budapest között közlekedő vasútvonallal. A városon keresztül közvetlenül megközelíthető nagyobb települések: Békéscsaba, Békés, Gyomaendrőd. A város infrastrukturális fejlettségét jellemzi, a vezetékes gázzal, ivóvízzel való ellátottsága, a kiépített telefonhálózata és szélessávú internet hálózata, a belterületi szilárd utak, a központi szemétszállítás és a szennyvízhálózat kiépítettsége. A városban élők és tartózkodók vásárlási, és szolgáltatási igényét a kereskedelmi, vendéglátó ipari, fodrászati stb. üzletek látják el, valamint a városban található nagyobb áruházak, mint TESCO, SPAR, Penny Market, stb.

Az Orlai Petrics Soma Könyvtár, Muzeális Gyűjtemény és Művelődési Központ, valamint az intézmények szervezésében kulturális rendezvények kerülnek megtartásra.

A városban egy önkormányzati, valamint kettő egyházi fenntartású óvoda található. Az önkormányzati fenntartású Mezőberény Város Óvodai Intézménye 4 feladat-ellátási helyen, összesen 247 fő felvehető maximális gyermeklétszámmal, az egyházi fenntartású „Katicabogár” Evangélikus Óvoda összesen 124 fő felvehető gyermeklétszámmal, és a szintén egyházi fenntartású Talentum Református Óvoda 55 fő maximális felvehető gyermeklétszámmal működik.

Általános iskolai oktatás két intézményben folyik, az állami fenntartású Mezőberényi Általános Iskola, Alapfokú Művészeti Iskola és Kollégiumban 641 fő felvehető maximális tanulói létszámmal, valamint az egyházi fenntartású Mezőberényi Petőfi Sándor Evangélikus Általános Iskola, Gimnázium és Kollégiumban 700 fő felvehető maximális tanulói létszámmal.

Öt háziorvosi körzet működik külön-külön háziorvossal, akik a háziorvosi feladatokat vállalkozói tevékenység keretében végzik. A gyermekorvosi feladatokat két körzetben két gyermekorvos látja el vállalkozásban. A három fogorvosi körzetet három fogszakorvos látja el vállalkozói tevékenység keretében. Mezőberény város lakossága részére a Fül- orr- gége- és a Szemészet területeken szakellátást biztosít, melyet a szakorvosok vállalkozás keretében látnak el. A Békés-Medical Egészségügyi Szolgáltató Kereskedelmi Kft. megállapodás keretében biztosítja az orvosi ügyeletet a városban.

Családsegítő és Gyermekjóléti Szolgálatot működtet alapszolgáltatás keretében a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat.

A városban három helyszínen működik idősek bentlakásos otthona, két telephelyen a Városi Humánsegítő és Szociális Szolgálat fenntartásában, valamint egy a Református Egyház fenntartásában.

A városban a 19-60 év közöttiek létszáma kiemelkedő. Az itt élők többsége Békéscsabára jár dolgozni, de jelentős létszámban van, aki a Mezőberényben üzemelő társaságoknál dolgozik.

Mezőberény városban élők közbiztonságát a városban működő – Békés Város Rendőrkapitánysághoz tartozó – Mezőberényi Rendőrőrs körzeti megbízotti és járőr szolgálata, az 1992-ben megalakult Városi Polgárőr Egyesület tagjainak – jelenleg 47 fő – szolgálata, valamint 2011-óta a közterület-felügyelő biztosítja.

Mezőberény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a Szociális igazgatásról és szociális ellátásokról szóló 1993. évi III. törvényben kapott felhatalmazás alapján, figyelemmel a személyes gondoskodást nyújtó szociális intézmények szakmai feladatairól és működésük feltételeiről szóló 1/2000. (I.7.) SZCSM rendeletre 2014.januárjában tanyagondnoki szolgáltatás létrehozásáról döntött. A tanyagondnoki szolgáltatás célja Mezőberény Város hátrányos helyzetű, szolgáltatáshiányos külterületi tanyás térsége esélyegyenlőségének növelése, az ott élők életfeltételeinek javítása, a közszolgáltatásokhoz való hozzájutás és a szociális alapellátások kiépítésének elősegítése, a szolgáltatási funkciók bővítése, közösségfejlesztés, valamint a jobb életminőség elérése.

2. Mezőberény város közbiztonsági jellemzői:

A település közbiztonságát elsősorban a lakosság szociális és gazdasági helyzete, műveltségi szintje és morális állapota határozza meg alapvetően.

A település bűnügyi fertőzöttségének adatai az elmúlt 5 esztendő rendőrségi statisztikáinak tükrében¹:

Bűncselekmény megnevezése	Bűncselekmények száma Mezőberényben				
	2014.	2015.	2016.	2017.	2018.
Emberölés	0	0	0	0	0
Testi sértés	4	11	9	9	12
Súlyos testi sértés	3	4	0	0	4
Halált okozó testi sértés	0	0	0	0	0
Kiskorú veszélyeztetése	2	0	0	0	1
Garázdaság	2	2	1	4	5
Lopás	94	53	67	54	73
Zárt gépjármű - feltörés	5	2	0	1	2
Lakásbetörés	13	10	20	7	20
Rablás	0	0	2	0	0
Rongálás	2	1	1	3	2
Orgazdaság	0	0	2	0	0
Jármű önkényes elvétele	0	0	0	0	3
14 kiemelten kezelt bűncselekmények összesen	104	68	82	70	96

¹ Átemelve a Békési Rendőrkapitányság 2018. évre vonatkozó beszámolójából

Közterületen elkövetett bűncselekmény	39	31	34	34	46
Összes bűncselekmény	149	129	134	128	151

A számadatok tükrében megállapítható, hogy a város területén az elmúlt 5 év tekintetében az ismertté vált bűncselekmények száma 2018. évben enyhe emelkedést mutat. Mint látható a lopás bűncselekmény az, ami jelentős mértékben meghatározza az összes bűncselekmények számát.

Mezőberény területén fontosabb bűncselekményként értékelhető az ittas állapotban elkövetett járművezetés vétsége, mely tekintetében a Békési Rendőrkapitányság kiemelt figyelmet fordít az ilyen jellegű bűncselekmények felderítésére és nyomozására.

3. Nem rendőri jellegű megelőzési tevékenység

A rendőri tevékenység csak egyik tényező lehet a bűnözés ellensúlyozásában. Szükséges, hogy a rendőri jelenlétet és tevékenységet – az önkormányzat szervezése és koordinálása mellett – a lakosság körében már elindult önvédelmi kezdeményezések, személy és vagyonbiztonságot javító szerveződések, együttműködések (polgárőrség, közterületi térfelügyeleti rendszerek, közterület-felügyelő, mezei őrszolgálat) egészítsék ki.

3.1. Közterület-felügyelet

A közterület-felügyelő 2011 óta van jelen Mezőberény életében, jelenléte a mindennapok részévé vált. Az azóta eltelt időszakot tekintve feladatai gyarapodtak, a lakossági bejelentések évről-évre növekvő tendenciát mutatnak.

A közterület-felügyelő tevékenységének célja a rend fenntartása. Eljárása során alapvetően nem a bírságolás a cél, hanem a felmerülő problémák hatékony és gyors megoldása. Kiemelt feladat, hogy a lakossággal együttműködve rendezettebbé, biztonságosabbá váljon Mezőberény.

A fentiek elérése érdekében folyamatos, szoros kapcsolattartás és együttműködés áll fenn a város intézményeivel, szervezeteivel. A közterület-felügyelő feladatai ellátása során együttműködik a rendvédelmi szervekkel, az egyéb állami ellenőrző és önkormányzati szervekkel (mezőőri szolgálat, Mezőberény '17 Városüzemeltetési Kft.), társadalmi szervezetekkel, így különösen a polgárőrség helyi szervezetével.

A közterület-felügyelő heti rendszerességgel közös szolgálatot teljesít a Békési Rendőrkapitányság Mezőberényi Rendőrőrs szolgálatban lévő rendőrjárőrével. A rendőrséggel történő együttműködés segíti az engedély nélküli árusok kiszorítását a városból, akik engedély nélkül próbálnak különböző árucikkeket értékesíteni a közterületen. A város rendőrei a különböző feladatok sikeres elvégzésében segítséget nyújtanak a közterület-felügyelő eredményesebb munkájához.

IV.

CÉLOK, PRIORITÁSOK

Általános, hosszú távú cél: Az objektív biztonság és a szubjektív biztonságérzet közelítése és javítása, az életminőséget javító közbiztonság megteremtése, a bűnözés csökkentése.

Középtávú cél: A közösségi bűnmegelőzés rendszerének kiépítése a városban. Partnerségi viszony megteremtése Mezőberény Város Önkormányzata, az illetékes rendészeti szervek, a helyi intézményi struktúra, gazdasági élet helyi szereplői, lakossági- és civil szerveződések és a lakosság minél szélesebb rétege között.

Rövid távú célok: Mezőberény Város Önkormányzatának Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Koncepciójának elfogadása, az Ügyrendi, Jogi, Közbiztonsági és Esélyegyenlőségi Bizottságon belül történő feladatellátás biztosítása. Akut problémák, krízisek gyors kezelése, rossz szubjektív biztonságérzet javítása technikai eszközökkel, és humán erőforrások útján. A településen működő Városi Polgárőr Egyesület fejlesztése. A leírtakhoz források megszerzése pályázat útján. Önrész vállalása, elkülönített pénzkeret biztosítása.

Prioritások:

A közterület rendjének fenntartása. A közterületen történő bűncselekményeket a lakosság közvetlenül érzékeli és védekezési lehetőségei is korlátozottak. Ezért egyik legfontosabb feladat a közterület és a nyilvános helyek rendjének biztosítása. Mezőberény Város Önkormányzata el kívánja érni, hogy – a bárki által igénybe vehető – közterületeken az emberek biztonságban érezzék magukat akár éjszaka is.

A gyermek és fiatalkori bűnözés csökkentése. Az említett korosztály célirányos preventív nevelésével a bűnözés utánpótlási bázisának csökkentése.

A droghasználat és kábítószer-bűnözés kezelése, megelőzése érdekében a fokozott hatósági tevékenység mellett, széleskörű intézményi és társadalmi összefogás szükséges.

A családon belüli erőszak megelőzése, megtörtént esetek megfelelő kezelése. Erőszakos családban felnövekvő gyermekben az erőszakra való hajlam átöröklődik. Kiemelten fontos a problémás családok segítése, mert ezzel az előző pontban megfogalmazott célokért is tudunk egyben tenni.

Az idős, egyedül élők fokozott védelme, biztonságuk növelése. Az aktuális ügyektől elvonatkoztatva is szükséges az idősekről való gondoskodás, ennek részét kell, hogy képezze otthonuk védelme is.

Az áldozattá válás megelőzése, áldozatsegítés, az áldozat kompenzációja. A leghatározottabb törekvések mellett is előfordulhat, hogy a település lakói közül többen áldozattá válnak. Segíteni kell az állami és civil áldozatvédelmi lehetőségek elérését, s koordinálni a veszélyekkel kapcsolatos korrekt és folyamatos tájékoztatást.

A település közbiztonságának javításához szükséges minimális rendőri jelenlét biztosítása. Mezőberény Város Önkormányzata lehetőségei függvényében támogatja a városban szolgáló Rendőrőrs tevékenységét.

V.

A MEGVALÓSÍTÁS ESZKÖZEI

1. Bűnmegelőzési és közbiztonsági költségvetési célkeret létrehozása

Ki kell alakítani a közbiztonság megerősítésében és a bűnmegelőzési feladatokban résztvevő állami szervek, önkormányzati szervek, civil szervezetek (rendőrség, gyermekvédelmi rendszer, polgárőrség, stb.) részére biztosítandó önkormányzati pénzeszközök juttatási, felhasználási rendszerét, melyhez az éves költségvetésben megjelenő és így előre tervezhető keretösszeg biztosítása szükséges. **Ezt a költségvetési összeget az adott témakörökben meghirdetett pályázatok elnyerése útján lehet növelni.** Előnyös, ha a finanszírozást ilyen profilú közalapítvány is segíti, mely biztosítja a helyi anyagi források elfogadásának lehetőségét.

2. Az Ügyrendi, Jogi, Közbiztonsági és Esélyegyenlőségi Bizottság – a koncepció elfogadásától kezdődően - hatékonyan működjön együtt:

- a Mezőberényi Rendőrőrssel, Békés Város Rendőrkapitánysággal és a Katasztrófavédelem Békés Megyei szervezetével,
- a helyi és a környező települések polgárőr egyesületei vezetőivel, a Megyei Polgárőr Szövetséggel,
- Mezőberény városban működő szociális ellátó rendszer tagjaival,
- a közterület-felügyelővel,
- a gyermekvédelmi, gyermekjóléti, az oktatási és ifjúságvédelmi szféra felelőseivel,
- a városban jelen lévő vagyonvédelmi vállalkozásokkal,
- a helyi nemzetiségek képviselőivel,
- a gazdasági élet helyi meghatározó szereplőivel (ipari, kereskedelmi objektumok, mezőgazdasági szervezetek, vállalkozók)
- a kulturális és szórakozási célt szolgáló kiemelt objektumokkal,
- az egyház helyi képviselőivel.

Az Ügyrendi, Jogi, Közbiztonsági és Esélyegyenlőségi Bizottság legalább évente értékeli a közbiztonság érdekében tett intézkedéseket és a bűnmegelőzés területén, a közbiztonság javításáért tett intézkedések megvalósulásának helyzetét elemozze. Ennek során folyamatosan tárja fel a változásokat, aktualizálja a feladatokat. Évente legalább egyszer tájékoztassa Mezőberény Város Önkormányzatának Képviselőtestületét a közbiztonság és bűnmegelőzés érdekében tett intézkedésekről.

3. A prioritásoknak megfelelő cselekvési programok kidolgozása, megvalósítása (IV. fejezet prioritások cím alatt meghatározottak szerint)

3. 1. Közterület rendjének biztosítása

A közbiztonság fokozása, a bűnmegelőzés hatékonyságának növelése érdekében a társadalmi (lakóközösségi) bűnmegelőzés kialakítása és bővítése a jövőben kapjon hangsúlyt. Ennek keretében a bíróság által bejegyzett, pártatlan, büntetlen előéletű tagsággal rendelkező Városi Polgárőr Egyesület támogatása, szolgálataik helyi igényeknek megfelelő – hatékony ellenőrzést is biztosító – szervezése, rendőr – polgárőr - közterület-felügyelő - mezőőr közös járőrözés emelhető ki. A fenti érdekeket szem előtt tartva szervezési és anyagi támogatást kell nyújtani minden kialakulófélben lévő önvédelmi célú közösségi szerveződésnek. Aktív szervező tevékenységgel szükséges elősegíteni minden olyan civil szervezet létrehozását, mozgalom életre hívását, amelynek tevékenysége közvetlenül vagy közvetve erősíti a településen a közbiztonságot, segíti a bűnmegelőzést, ezáltal hozzájárulhat a lakosság tényleges és szubjektív biztonságérzetének növeléséhez.

3. 2. A gyermek és fiatalkori bűnözés csökkentése, ifjúságvédelem

Működik a városban a gyermek és ifjúságvédelmi „kerekasztal”. Erre a gyermek és fiatalkori bűnözés, a családon belüli erőszak megelőzése és hatékony kezelése érdekében van szükség. Javítani kell a rendőri szervezet, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat munkatársai, a gyámhatóság, a védőnői hálózat és az iskolák, óvodák vezetése közti együttműködést, melyeket folyamatosan be kell vonni a megelőzési munkába. A prevenciós tevékenység során elsősorban a halmozottan hátrányos helyzetűekre, a veszélyeztetett gyermek- és fiatalkorúakra, illetve a visszaesőkre kell koncentrálni.

A rendőrség biztonságra nevelő általános iskolai programja – DADA – népszerűsítése, támogatása. A gyermekeket abban fejleszti, erősíti és segíti, hogy képesek legyenek a veszélyek felismerésére, azok rutinszerű elhárítására. Ehhez azonban a várható szituációkat interaktív módon, korspecifikus formában be kell gyakoroltatni, hogy személyiségük helyes irányú formálásával, megfelelő ellenpanelok, attitűdök alakuljanak ki. A DADA tehát személyiségfejlesztő, önértékelést, normakövetést, önbecsülést növelő általános iskolai program, melynek tananyagát erre a feladatra felkészített, speciálisan képzett rendőrök oktatják. Kezdeményezni kell az illetékes rendőrkapitányságon, hogy lehetőség szerint a település iskolájába kerüljön bevezetésre a program. Ehhez, a szükséges támogatást az önkormányzat is adja meg.

3.3. Droghasználat és kábítószer-bűnözés csökkentése

Ezt a célt szolgálhatja – a már említett – ifjúságvédelmi „kerekasztal”, valamint a DADA program. A településen törekedni kell a droghasználat mértékének felmérésére, a fiatalok droghasználati szokásainak feltérképezésére, s ez alapján lehet meghatározni a beavatkozások módját. Iskolai és egyéb preventív célú szabadidős programok kellenek, fontos a szabadidő értelmes eltöltésének megteremtése és ennek elfogadtatása. Legyen a drog helyett más, a fiatalok által is preferált alternatíva. A 80/2013. (X. 16.) OGY határozat és annak mellékletét képező Nemzeti Drogellenes Stratégia című dokumentum ajánlásait követve, szorgalmazni kell a Kábítószerügyi Egyeztető Fórumok létrehozását. E társadalmi szerveződés tömörítse a kábítószer-probléma területén tenni tudó intézmények és civil szervezeteket, s koordinált cselekvés valósuljon meg. Fontos, hogy a programokat szakemberek vezessék, ne legyen jelentős átfedés, mert a fiataloknál ellentétes hatást válthat ki a probléma túlhajszolása. A szórakozó helyek fokozott ellenőrzésén keresztül befolyásolható az üzemeltetők normakövetése, különös tekintettel a fiatalok alkohollal és dohánytermékkel történő kiszolgálására, illegális szerek üzleten belül történő hozzáférhetővé tételére. A jegyző éljen a kábítószerekkel kapcsolatba hozható üzletek bezárásának törvény biztosította lehetőségével. Az egészségmagatartás propagálásában, e szemléletmód értékének közvetítésében a helyi egyház sokat tud segíteni, a drog-prevenációs tevékenységből nem mellőzhető.

3. 4. A családon belüli erőszak megelőzése, megtörtént esetek kezelése

A 3. 2. pontban leírtak erre a területre is hatékonyak lehetnek. Fontos a korai probléma feltárás. A veszélyeztetett populáció – elsősorban a nők és a gyermekek – legyenek tisztában azzal, hogy sérelmükre elkövetett erőszakos cselekmények esetén kihez fordulhatnak. Növelni kell az áldozatok részéről a bejelentési aktivitást, tudatosítva, hogy e folyamatjellegű tevékenységen csak akkor lehet segíteni, ha szakemberekhez fordulnak, s ez nemcsak a hatósági beavatkozás lehet. Mezőberény Város Önkormányzatának szociális ellátó rendszere, a háziorvosi szolgálat, a védőnők, a családsegítő és gyermekjóléti szolgálat, az óvoda és az iskola, a lakóközösségek, a szomszédok sokat tehetnek az észlelés érdekében, befolyásolhatják az erőszakot elszenvedett racionális cselekvését, segítségkérését. El kell érni, hogy a településen megváltozzon a családon belüli bántalmazás, szexuális erőszak és a lelki terror társadalmi megítélése, az elszenvedő félnek ne kelljen attól tartania, hogy sztereotíp címkézéseket kap a megértés helyett. Ebben, a már felsorolt intézmények mindegyike saját tevékenységével, illetve közös felvilágosító programokkal, információk szolgáltatásával tud segíteni.

3. 5. Idős, egyedül élők fokozott védelme, biztonságuk növelése

Haladéktalanul el kell kezdeni a 60 évesnél idősebb, az egyedül élők, a magukról gondoskodni nem képes személyek felmérését, különösen nagy hangsúlyt fektetve a külterületen élő idős emberekre. A szociális gondoskodás mellett fontos az idősök védelme az esetleges támadások ellen. Településünkön 1998 óta működik folyamatosan a tanyalátogatási program, amely során a Mezőberényi Rendőrőrs a Mezőberényi polgárőr Egyesülettel és alkalmanként a Családsegítő Szolgálattal közösen a bűncselekmények és más jogsértő cselekmények megelőzése érdekében látogatják a külterületi idős, egyedül élő, ezáltal potenciálisan veszélyeztetett embereket. Indokolt esetben – a helyi forgalmi viszonyok, elszigeteltség függvényében – technikai védelmi eszköz telepítésére is szükség lehet, mellyel az ott lakók szükség esetén jelzést adhatnak egy diszpécser központnak, azon keresztül pedig a rendőrségre. A rendszer egészségügyi sürgősségi beavatkozások jelzésére (rosszullét) is használható, hasonlóan, mint a településen már működő jelzőrendszeres házi segítségnyújtó szolgáltatás. Telepítés ott célszerű, ahol a környezet elhagyatottabb. A kivitelezéshez pályázati úton forrás igénylése szükséges. Az idősök potenciális célpontjai lehetnek a vásári forgatagokat kihasználó zsebeseknek, alkalmi tolvajoknak vagy házaló csalóknak, besurranóknak. Ennek ellensúlyozására felvilágosító előadások, figyelemfelkeltő kiadványok, személyesen adott tanácsok alkalmasak.

3. 6. Áldozattá válás megelőzése, az áldozatok segítése, kompenzációja

Minden lehetséges kommunikációs eszközt meg kell ragadni a veszélyeztetett populációk tájékoztatására. A fent már leírtaknak megfelelően, különös hangsúlyt kapjon az idősök folyamatos tájékoztatása, segítése, szociális helyzetük figyelemmel kísérése. Biztonságuk növelésére a már említett technikai megoldás kiviteleztetése. A fiatalok felkészítését iskolán belül kell megoldani. Fokozott odafigyelés illesse a családokat, megkülönböztetetten a problémás, diszfunkciós családokat. Ezt a szociális és egészségügyi ellátó, valamint az oktatási rendszeren keresztül is lehet segíteni. Az „ifjúságvédelmi kerekasztal” tevékenysége, a koordináció és információ csere erre a területre is terjedjen ki. Kapjon kiemelt hangsúlyt a tömeges áldozatok védelme és a leggyámoltalanabbak felkarolása.

3. 7. Időszakos közvélemény kutatások

A lakosság körében visszatérően fel kell mérni a közbiztonság megítélését, ötleteket kell gyűjteni a továbblépés irányairól, az „ügyfél a legjobb fejlesztő” felfogás alapján (lakossági fórumok tartása, civil szervezetek véleményének megismerése, ifjúsági, szociális, egészségügyi intézmények információi, közvetlen állampolgári vélemények megismerése). A véleményeket és a pozitív közakaratot folyamatosan, a lehetőségek függvényében vissza kell csatolni a végrehajtásba.

3. 8. Követendő magatartások népszerűsítése

Célszerű lenne helyi elismeréseket (kitüntetések, díjak, címek) alapítani, rangos városi fórumokon kellene megbecsülni azon polgárokat, akik példamutató magatartást tanúsítanak, áldozatos munkát végeznek a közbiztonság és helyi bűnmegelőzés érdekében. Az önkormányzat rendeletalkotási jogára figyelemmel folyamatosan vizsgálni kell, hogy a bűnmegelőzés érdekében szükséges-e a helyi viszonyok szabályozása vagy a meglévő szabályok módosítása.

3. 9. A megelőzés hatékony kommunikálása

Aktív felvilágosító és propagandamunkát kell beindítani, majd folyamatosan végezni a bűnmegelőzéssel, áldozatvédelemmel összefüggésben az önkormányzat rendelkezésére álló kommunikációs eszközök igénybe vételével (közmeghallgatás, hirdetések, ellátó szféra munkatársain keresztül, képviselőtestületi tagok mikrokörnyezetén keresztül, személyes példával, ilyen célra szervezett fórumokon, városi honlapon, Mezőberényi Hírmondóban, stb.). Az iskolában következetesen és hitelesen kell információt közvetíteni a közömbösség kialakulása ellen, az egyéni védekező reflexek aktiválására. Erősíteni kell a tulajdonok védelmét, az önvédő képességet, s azt a szemlétmódot, hogy mindenki köteles a jó gazda gondosságával eljárni.

VI.

A RENDŐRSÉGGEL VALÓ EGYÜTTMŰKÖDÉS

Mezőberény Város Önkormányzatának a Békés Város Rendőrkapitánysággal és Mezőberényi Rendőrőrsrel való kapcsolatának keretét a Rendőrségről szóló – többször módosított – 1994. évi XXXIV. törvény (továbbiakban: Rtv.) III. fejezete határozza meg.

1. Véleményezés - tájékoztatás

Mezőberény Város Önkormányzatának Képviselő-testületét az Rtv.-ben meghatározott esetekben véleményezési jogosultság illeti meg. A Békési Rendőrkapitányság vezetője személyesen vagy képviselője útján évente beszámol az illetékességi területén működő települési önkormányzat képviselő-testületének, így Mezőberény Város Önkormányzatának Képviselő-testületének is a város közbiztonságának helyzetéről, a közbiztonság érdekében tett intézkedésekről és az azzal kapcsolatos feladatokról.

2. Együttműködés

Mezőberény Város Önkormányzata szerződést köthet a Békés Város Rendőrkapitányság vezetőjével, ezen belül a Mezőberényi Rendőrőrsrel, és a helyi közbiztonságot érintő feladatok ellátása, a Mezőberényi Rendőrőrs és Mezőberény Város Önkormányzata tevékenységének összehangolása, az illetékességi területen működő rendőri erők bővítésének és fejlesztésének elősegítése érdekében. Az együttműködésnek akkor van relevanciája, ha

Mezőberény Város Önkormányzata – a rendőrség államilag finanszírozott tevékenységénél – jelentősebb és magasabb színvonalú rendőri jelenlétet igényel, melyhez anyagi fedezetet is tud biztosítani.

A Mezőberényi Polgármesteri Hivatal és Mezőberény Város Önkormányzata által alapított intézmények munkatársai ügyrendi feladataik teljesítése során rugalmasan működjenek együtt a Mezőberényi Rendőrőrsrel. Ez jelenthet adatszolgáltatást, informatikai kapcsolatokat, az eljárások segítségét, megnyilvánul a fertőző betegségekkel, mérgező, robbanó és tűzveszélyes anyagokkal kapcsolatos eljárásokban, a katasztrófa elhárítási tevékenységben, a közművek és biztonsági berendezések meghibásodásának elhárításában, a közös ügyfélszolgálat vagy fogadóórák megszervezésében, közösen végrehajtott hatósági tevékenységek lebonyolításában, a szabálysértésekkel kapcsolatos adategyeztetésben, elkövetési trendek értékelésében.

3. Támogatás

Mezőberény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete és a Mezőberényi Polgármesteri Hivatal álljon ki a helyi közösség védelmében határozottan és jogszerűen fellépő Mezőberényi Rendőrőrs mellett.

Mezőberény Város Önkormányzata lehetőségéhez mértén anyagilag is támogatja a Mezőberényi Rendőrőrsöt, a közterületi rendőrháló illetve az átlagosnál magasabb helyi igények megvalósítása érdekében.

VII.

ZÁRÓ RENDELKEZÉS

Mezőberény Város Önkormányzatának Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Konceptiója Mezőberény Város Képviselő-testületének jóváhagyásával lép hatályba.

Mezőberény Város Önkormányzatának Bűnmegelőzési és Közbiztonsági Konceptióját Mezőberény Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a határozatával hagyta jóvá.

Mezőberény, 2019.

Siklósi István
polgármester

Dr. Földesi Szabolcs
jegyző